

TÜRK ANAYASA TARİHİ

(Bahr dönemi, seçmeli, 3 kredi, 7,5 AKTS)
DERS İZLENESİ

Dersin Adı: Türk Anayasa Tarihi

Dersin Kodu: 0448542

Dersin Düzeyi: Yüksek Lisans (Tezli)

Dersin Kredisi: 3 ulusal kredi, 7.5 AKTS

Dersin Niteliği: Seçmeli

Dersin Amacı:

Bu ders, Osmanlı'dan günümüze Türkiye'deki anayasal gelişmeleri tarihsel, siyasal ve hukuki bir çerçevede ele almayı amaçlar. Anayasa metinlerinin yalnızca hukuki değil, aynı zamanda toplumsal ve siyasal mücadelelerin bir yansıması olduğunu kavratmayı hedefler. 1921, 1924, 1961 ve 1982 Anayasaları karşılaştırmalı olarak incelenir; anayasa yapım süreçleri ile güncel anayasa tartışmaları tarihsel bir bağlam içinde değerlendirilir.

Dersin İçeriği:

Ders, dünyadaki anayasacılık hareketlerinin doğuşu ile başlar ve Osmanlı'daki anayasal gelişmeleri merkeze alarak Türk anayasa tarihini izler. Sened-i İttifak, Tanzimat ve Islahat Fermanları ile başlayan anayasal düşünce; Kanun-i Esasi, II. Meşrutiyet, 1908 ve 1909 reformlarıyla kurumsallaşır. 1921 Anayasası Millî Mücadele'nin siyasal yapısını; 1924 Anayasası Cumhuriyet'in yönetim sistemini oluşturur. 1961 Anayasası özgürlükçü yapısıyla, 1982 Anayasası ise otoriter özellikleriyle ele alınır. 1987'den 2017'ye kadar yapılan değişiklikler ve referandumlar incelenir; Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte güncel anayasa tartışmaları değerlendirilir.

Dersin Kaynakları:

Zorunlu Okumalar:

- Bülent Tanör, *Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri (1789–1980)*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2022.
- Ergun Özbudun, *Türk Anayasa Hukuku*, Ankara: Yetkin Yayınları, 2022.
- Ergun Özbudun, *Anayasalcılık ve Demokrasi*, Ankara: Yetkin Yayınları, 2022.

Dr. Veysel Dinler

Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
Öğretim Üyesi

web.hitit.edu.tr/veyseldinler

www.veyseldinler.com

E-posta: ogrenci@veyseldinler.com

Mektup: PK 45 Çorum

Okuma Önerileri:

- Bülent Tanör, *İki Anayasa: 1961–1982*, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2019.
- Ergun Özbudun, *1924 Anayasası*, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2012.
- Murat Sevinç & Dinçer Demirkent, *Kuruluşun İhmal Edilmiş İstisnası: 1921 Anayasası ve Tutanakları*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2021.
- Mustafa Erdoğan, *Türkiye’de Anayasalar ve Siyaset*, Ankara: Hukuk Yayınları, 2016.
- İbrahim Ö. Kaboğlu (ed.), *Türkiye’nin Anayasa Gündemi (27 Uzman, 66 Soru-Yanıt)*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2016.
- İbrahim Ö. Kaboğlu & Eric Sales, *Darbe ve Demokrasi Sarkacında Türk Anayasa Hukuku* (çev. İrem Berksoy), İstanbul: Legal Yayıncılık, 2018.
- Selda Kaya Kılıç, *Osmanlı Devletinde Meşrutiyete Geçiş: İlk Anayasanın Hazırlanması*, Ankara: Berikan Yayınevi, 2010.
- Sevtap Metin, *Magna Carta ve Sened-i İttifak’tan Bugüne*, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2021.

Dersin İşleniş Yöntemi:

Ders yüz yüze yapılır. Konferans tarzı anlatımlar, metin analizleri, sınıf içi tartışmalar, ödevler ve öğrenci sunumlarıyla yürütülür.

Dersin Ölçme-Değerlendirmesi:

- Final Ödevi: %50
- Seminer/Kitap Sunumu: %30
- Derse Katılım: %10
- Kısa Yazılı Ödev: %10

Dr. Veysel Dinler

Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
Öğretim Üyesi

web.hitit.edu.tr/veyseldinler

www.veyseldinler.com

E-posta: ogrenci@veyseldinler.com

Mektup: PK 45 Çorum

Haftalık Ders Planı:

1. Dünyada anayasacılık hareketleri
2. Osmanlı Devleti'nde anayasal gelişmeler: Sened-i İttifak
3. Tanzimat ve Islahat Fermanları
4. Kanun-i Esasi ve yeni Osmanlı siyasal düzeni
5. 1908 seçimleri ve 1909 Anayasa değişiklikleri
6. Millî Mücadele dönemi ve 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
7. 1924 Anayasası
8. 1924 Anayasası ve anayasadaki değişiklikler. Çok partili siyasal yaşam
9. 1961 Anayasasının yapılışı ve getirdiği yenilikler
10. 1961 Anayasasının uygulanışı ve 1971–1973 değişiklikleri
11. 1980 Darbesi ve 1982 Anayasasının yapımı
12. 1987 ve 1988 Referandumları, 1995, 2001 ve 2004 Anayasa değişiklikleri
13. 2007, 2010 ve 2017 Referandumları ve diğer anayasa değişiklikleri
14. Öğrenci sunumları ve genel değerlendirme
15. Final ödevlerinin teslimi

Dr. Veysel Dinler

Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
Öğretim Üyesi

web.hitit.edu.tr/veyseldinler

www.veyseldinler.com

E-posta: ogrenci@veyseldinler.com

Mektup: PK 45 Çorum

TURKISH CONSTITUTIONAL HISTORY

(Spring Semester, Elective, 3 credits, 7.5 ECTS)

SYLLABUS

Course Title: Turkish Constitutional History

Course Code: 0448542

Level of the Course: Graduate (Master's with Thesis)

Course Credit: 3 national credits, 7.5 ECTS

Course Type: Elective

Course Objective:

This course aims to examine the constitutional developments in Turkey from the Ottoman era to the present within a historical, political, and legal framework. It seeks to help students understand that constitutional texts are not only legal documents but also reflections of broader social and political struggles. The constitutions of 1921, 1924, 1961, and 1982 are studied comparatively, and constitution-making processes as well as current constitutional debates are evaluated in their historical context.

Course Content:

The course begins with the emergence of constitutional movements around the world and follows the trajectory of constitutional developments in the Ottoman Empire, forming the basis of Turkish constitutional history. It examines the constitutional ideas that emerged with the Charter of Alliance, the Tanzimat and Islahat Edicts, and their institutionalization through the Kanun-i Esasi, the Second Constitutional Era, and the reforms of 1908 and 1909. The 1921 Constitution is studied as the political foundation of the National Struggle, while the 1924 Constitution established the republican system of governance. The 1961 Constitution is analyzed for its liberal structure, and the 1982 Constitution for its authoritarian characteristics. The course also covers constitutional amendments and referendums from 1987 to 2017, including the transition to the Presidential Government System and ongoing debates over drafting a new civilian constitution.

Course Materials:

Required Readings:

- Bülent Tanör, *Ottoman–Turkish Constitutional Developments (1789–1980)*, Istanbul: Yapı Kredi Publishing, 2022.
- Ergun Özbudun, *Turkish Constitutional Law*, Ankara: Yetkin Publishing, 2022.
- Ergun Özbudun, *Constitutionalism and Democracy*, Ankara: Yetkin Publishing, 2022.

Dr. Veysel Dinler

Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
Öğretim Üyesi

web.hitit.edu.tr/veyseldinler
www.veyseldinler.com

E-posta: ogrenci@veyseldinler.com
Mektup: PK 45 Çorum

Recommended Readings:

- Bülent Tanör, *Two Constitutions: 1961–1982*, Istanbul: On İki Levha Publishing, 2019.
- Ergun Özbudun, *The 1924 Constitution*, Istanbul: Istanbul Bilgi University Press, 2012.
- Murat Sevinç & Dinçer Demirkent, *The Neglected Exception of the Founding: The 1921 Constitution and Its Proceedings*, Istanbul: İletişim Publishing, 2021.
- Mustafa Erdoğan, *Constitutions and Politics in Turkey*, Ankara: Hukuk Publishing, 2016.
- İbrahim Ö. Kaboğlu (ed.), *Turkey's Constitutional Agenda (27 Experts, 66 Questions and Answers)*, Istanbul: İletişim Publishing, 2016.
- İbrahim Ö. Kaboğlu & Eric Sales, *Turkish Constitutional Law Between Coup and Democracy* (trans. İrem Berksoy), Istanbul: Legal Publishing, 2018.
- Selda Kaya Kılıç, *Transition to Constitutional Monarchy in the Ottoman Empire: Drafting the First Constitution*, Ankara: Berikan Publishing, 2010.
- Sevtap Metin, *From Magna Carta to the Charter of Alliance*, Istanbul: On İki Levha Publishing, 2021.

Teaching Method:

The course is conducted face-to-face. It is primarily lecture-based and supported with text analysis, in-class discussions, written assignments, and student presentations.

Assessment and Evaluation:

- Final Paper: 50%
- Seminar/Book Presentation: 30%
- Participation: 10%
- Short Written Assignment: 10%

Weekly Course Plan:

1. Constitutional movements in the world
2. Constitutional developments in the Ottoman Empire: Charter of Alliance
3. Tanzimat and Reform Edicts
4. Kanun-i Esasi and the new Ottoman political order
5. 1908 elections and 1909 Constitutional amendments
6. National Struggle period and the 1921 Constitution
7. The 1924 Constitution

Dr. Veysel Dinler

Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
Öğretim Üyesi

web.hitit.edu.tr/veyseldinler

www.veyseldinler.com

E-posta: ogrenci@veyseldinler.com

Mektup: PK 45 Çorum

8. 1924 Constitution and its amendments. Multi-party political life
9. The making of the 1961 Constitution and its innovations
10. The implementation of the 1961 Constitution and the 1971–1973 amendments
11. The 1980 coup and the making of the 1982 Constitution
12. The 1987 and 1988 referendums, and the 1995, 2001, and 2004 constitutional amendments
13. The 2007, 2010, and 2017 referendums and other constitutional amendments
14. Student presentations and general evaluation
15. Submission of final papers

Dr. Veysel Dinler

Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
Öğretim Üyesi

web.hitit.edu.tr/veyseldinler
www.veyseldinler.com

E-posta: ogrenci@veyseldinler.com
Mektup: **PK 45 Çorum**